VANTAAN KAUPUNGIN

TERVEYDENSUOJELU-JÄRJESTYS

YLA 12.12.2018

SISÄLLYS

1 § SOVELTAMISALA JA TAVOITE 3

2 § TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN NOUDATTAMISEN VALVONTA 3

3 § ILMOITUSVELVOLLISET TYÖTILAT JA TOIMINNOT 3

4 § ASUMISTERVEYS 5

5 § ELÄINTEN HAUTAAMINEN 6

6 § LINTUJEN RUOKINTA 6

7 § HAITTAELÄINTEN TORJUNTA 7

8 § YLEISÖTILAISUUDET 7

- TALOUSVESI 8
- JÄTEVESI 8
- KÄYMÄLÄT 8
- JÄTEASTIAT 9

9 § SEURAAMUKSET TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN RIKKOMISESTA JA LAIMINLYÖNNISTÄ 9

10 § MÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO 9

PERUSTELUT 10

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta on hyväksynyt terveydensuojelujärjestyksen 12.12.2018 § xx
Määräykset tulevat voimaan 01.02.2019.

1 § SOVELTAMISALA JA TAVOITE

Vantaan kaupungissa on noudatettava tätä terveydensuojelujärjestystä, joka on annettu terveydensuojelulain (763/1994) 51 §:n momentin 3 perusteella. Järjestys on voimassa koko kaupungin alueella, ellei jäljempänä toisin määrätä. Jos laissa tai sen nojalla annetuissa asetuksissa säädetään näistä määräyksistä poikkeavasti, ovat nämä paikalliset terveydensuojelumääräykset lainsäädäntöön nähden väistyviä. Terveydensuojelujärjestystä noudatetaan muun lainsäädännön tai muiden kunnallisten määräysten rinnalla.

Terveydensuojelujärjestyksen tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.

2 § TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN NOUDATTAMISEN VALVONTA

Terveydensuojelujärjestyksessä annettujen määräyksien noudattamista valvovat Vantaan kaupungin ympäristölautakunnan alaisen ympäristökeskuksen terveydensuojelun valvontatehtäviä hoitavat viranhaltijat.

3 § ILMOITUSVELVOLLISET TYÖTILAT JA TOIMINNOT

Terveydensuojelulain 13 §:ssä mainittujen tilojen ja toimintojen perustamisesta, käyttöönotosta ja olennaisesta muuttamisesta on toiminnanharjoittajan tehtävä kirjallinen ilmoitus terveydensuojeluviranomaiselle terveydensuojelulain 13 §:n mukaisesti ennen toiminnan aloittamista.

Terveydensuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen. Ilmoituksen johdosta voidaan asettaa tarpeellisia ehtoja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Ilmoituksen käsittelystä peritään ympäristöterveydenhuollon maksutaksan mukainen maksu.

Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus ennen kuin uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava kirjallisesti ympäristökeskukseen.

Terveydensuojelulain 13 §:ssä tarkoitettuja huoneistoja ja toimintoja ovat esimerkiksi:

- majoitushuoneisto
- yleiseen käyttöön tarkoitettu sauna, uima-allas ja uimaranta
- koulu, päiväkoti, nuoriso- ja kerhotila
- sosiaalialan laitos
- kauneushoitola, kynsistudio, solarium-, tatuointi- tai muu huoneisto, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä tai hoitoa
- sisäliikuntatila
- muut huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta voi aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa

Tarvittaessa terveydensuojeluviranomainen voi edellyttää ilmoitusta muistakin toiminnoista ja tiloista, jos niistä voi aiheutua terveyshaittaa. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- sisätilat, joissa käytetään voimakkaita ääniä tai soitetaan musiikkia suurella äänenvoimakkuudella
- kemialliset pesulat, maalaamot, kirjapainot, kopiolaitokset tai vastaavat, joissa käsitellään liuottimia tai muita haitallisia aineita
- sisätiloissa sijaitsevat ampumaradat ja moottoriradat
- ajoneuvojen, moottorien tai vastaavien muiden koneiden testaus- ja huoltotoiminta

Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa.

Lisätietoa:
Määräykset ilmoitusvelvollisista työtiloista ja toiminnoista löytyvät terveydensuojelulain (763/1994) 13 §:stä.

4 § ASUMISTERVEYS

Uusien asuntojen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee Vantaan alueella ottaa radonturvallinen rakentaminen huomioon. Alueilla, joilla ei ole käytettävissä tai suunnitteilla yleistä vesijohtoa, on talousveden hankintaa suunniteltaessa otettava huomioon, että Vantaalla on alueita, joissa pohjaveden (porakaivot) radioaktiivisuus saattaa olla korkea.

Asunnon ja muiden oleskelutilojen tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu tiloissa asuville tai oleskeleville terveyshaittaa. Kiinteistön omistaja on pääsääntöisesti velvollinen selvittämään ja poistamaan mahdollisesti asunnossa tai muussa oleskelutilassa olevan terveyshaitan. Jos terveyshaitta aiheutuu asunnon tai muun oleskelutilan käytöstä, joka ei ole tavanomaista, terveyshaitan poistamisesta vastaa asunnon tai muun oleskelutilan haltija.

Asuntojen terveydellisten olojen valvonta kuuluu kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin. Jos kiinteistön omistaja tai tämän edustaja ei selvitä epäiltyä terveyshaittaa tai tee tarvittavia korjauksia, asukas voi ottaa yhteyttä kunnan terveydensuojeluviranomaiseen.

Lisätietoja:
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

5 § ELÄINTEN HAUTAAMINEN

Kuolleet lemmikkieläimet sekä hevoset saa haudata maahan, jos siitä ei aiheudu terveyshaittaa (terveydensuojelulaki 24 §). Hevosten hautaamisesta on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on säilytettävä kahden vuoden ajan. Eläimet saa haudata vain kiinteistönomistajan luvalla. Eläimiä ei saa haudata pohjavesialueelle, vedenottamon suoja-alueelle, 250 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa tai vesistöön viettävään rinteeseen.

Haudattaessa alle 40-kiloinen eläin, tulee sen päällä olla vähintään 0,5 metrin paksuinen maakerros. Haudattaessa yli 40-kiloinen eläin, tulee sen päällä olla vähintään metrin paksuinen maakerros. Hauta tulee peittää välittömästi.

Nautoja, lampaita, vuohia, sikoja tai siipikarjaa ei saa haudata, vaan ruhot on käsiteltävä sivutuoteasetuksen (EY) N:o 1069/2009 mukaisesti destruktiolaitoksessa. Kotiteurastuksesta on oltava etukäteen yhteydessä kaupungineläinlääkäriin.

Lisätietoa:
Vantaan kaupungineläinlääkärin vastaanoton kautta on mahdollista järjestää kuolleen lemmikkieläimen yhteis- tai yksilötuhkaus erillistä, kulloisenkin hinnaston mukaista korvausta vastaan (www.vantaa.fi/elainlaakari).

Hautapaikan kuolleelle lemmikille voi lunastaa Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen toimistosta (www.hesy.fi).

6 § LINTUJEN RUOKINTA

Lintujen ruokinta on sallittu vain kiinteistön omistajan luvalla omistajan osoittamissa paikoissa.

Lintujen ruokinta saattaa houkutella paikalle myös haittaeläimiä. Jos kerros- tai rivitalokiinteistö sallii lintujen ruokinnan, tulee sen suorittaa suunnitelmallista jyrsijöiden torjuntaa turvallisella tavalla ympäristön lapset ja lemmikkieläimet huomioiden.

Kiinteistön omistajan on annettava asukkaille ohjeet, joissa kerrotaan:

- hygieenisestä ruokintatavasta (mm. ruokaa ei tule tarjota suoraan maasta)
- oikeanlaisesta ravinnosta

Kiinteistön omistajan on huolehdittava, ettei ruokinnasta aiheudu naapureille tai muulle ympäristölle terveys- tai hygieniahaittaa.

Suositus:
Lintuja ja muita luonnoneläimiä suositellaan ruokittavan vain pakkasjakson aikana.

7 § HAITTAELÄINTEN TORJUNTA

Kiinteistön on huolehdittava, ettei haittaeläimille ole saatavana ravintoa tai pesimispaikkoja. Kiinteistöillä olevat käytöstä poistetut talousvesikaivot, saostuskaivot, jätevesisäiliöt ja muut vastaavat rakenteet ja altaat tulee poistaa tai täyttää puhtaalla täytemaalla tyhjennyksen ja puhdistuksen jälkeen.

Teollisuuslaitosten, varastoalueiden ja liikekiinteistöjen on tehtävä suunnitelma haittaeläinten torjumiseksi ja poistamiseksi ja tarpeen tullen ryhdyttävä toimenpiteisiin haittaeläinten poistamiseksi.

Jos huoneistossa havaitaan haittaeläimiä, on asiasta oltava yhteydessä kiinteistön isännöitsijään tai omistajaan.

8 § YLEISÖTILAISUUDET

Yleisötilaisuuden järjestäjän on tehtävä kirjallinen ilmoitus ympäristökeskukseen, jos yleisötilaisuuteen arvioidaan osallistuvan yhtä aikaa yli 500 henkilöä. Tilaisuuden luonteesta tai tapahtumapaikan erityispiirteistä riippuen on ilmoitus tarvittaessa tehtävä pienemmistäkin tilaisuuksista esimerkiksi useamman päivän kestävät tai toistuvat tilaisuudet.

Ilmoitus tulee tehdä vähintään 30 vuorokautta ennen tilaisuutta. Ilmoituksessa selvitetään, miten tapahtuman talousvesi-, jätevesi-, käymälä- ja jätehuoltojärjestelyt toteutetaan. Yleisötilaisuuksien hygieeniset olosuhteet tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa.

TALOUSVESI

Yleisötilaisuuksissa käytettävä talousvesi voidaan mahdollisuuksien mukaan hankkia alueen vesijohtoverkostosta tai vettä voidaan toimittaa paikan päälle esimerkiksi säiliössä. Jos talousvettä otetaan vesijohtoverkostosta omilla laitteilla, esimerkiksi asennetaan omia vesijohtoja tai vesikalusteita, tulee siitä tehdä terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus. Ilmoituksen tekee se, joka järjestää talousveden saannin tilaisuuteen.

Käytettävän talousveden on täytettävä talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Tarvittaessa veden laatu tulee tutkia ennen tilaisuuden alkamista.

JÄTEVESI

Yleisötilaisuudessa syntyvät jätevedet tulee johtaa viemäriin tai sen puuttuessa kerätä umpinaiseen säiliöön. Vähäisiä määriä ympäristölle haitattomia jätevesiä, kuten käsienpesuvesi, voidaan johtaa hallitusti maastoon.

KÄYMÄLÄT

Suuressa yleisötilaisuudessa on oltava käytettävissä riittävästi asianmukaisesti varustettuja käymälöitä sekä miehille että naisille. Käymälöiden on sijaittava tarkoituksenmukaisesti eri puolilla tapahtuma-aluetta. Käymälässä tai sen välittömässä läheisyydessä on oltava mahdollisuus käsien pesuun tai muu riittävä mahdollisuus käsihygienian ylläpitoon. Käymälät on tyhjennettävä ja siivottava asianmukaisesti. Alueelle on laitettava opasteet käymälöiden sijainnista. Käymälöitä varataan alla olevan taulukon mukaisesti. Tilaisuuden järjestäjän on varauduttava hankkimaan paikalle tarvittaessa lisää käymälöitä riittävän nopeasti.

Osallistujamäärä	Naisille	Miehille*	Näistä liikuntaesteisille
<50	1	1	1
51 - 250	2	2	1
210 - 500	3	3	1
501 - 750	5	4	1
751 - 1000	6	5	1
yli 1000 osallistujaa, jokaista 250 osallistujaa kohden	+ 1	+ 1	1/1000 osallistujaa

* miesten käymälöistä 50 % voidaan korvata vastaavalla määrällä virtsa-altaita

Mitoituksesta voidaan poiketa, jos tilaisuuden luonne tai paikka sitä edellyttää. Käymälöiden määrää voidaan vähentää, mikäli yleisötilaisuuden järjestäjä on sopinut lähistöllä olevien yleisö-wc:iden käytöstä kyseisten wc:iden ylläpitäjän kanssa tai mikäli osanottajat majoittuvat matkailuautoissa tai -vaunuissa. Määrää on puolestaan lisättävä, jos tilaisuudessa anniskellaan alkoholia tai se kestää yli viisi tuntia.

JÄTEASTIAT

Tilaisuuden järjestäjän tulee huolehtia tapahtuma-alueen ja sen lähiympäristön puhtaanapidosta tapahtuman aikana ja sen jälkeen. Tapahtuma-alueella tulee olla tilaisuuden luonteeseen nähden riittävästi kannellisiä jätesäiliöitä. Jäteastiat on sijoitettava ja hoidettava niin, että niistä aiheudu hajua tai muuta terveyshaittaa ja etteivät eläimet pääse jäteastioihin.

Lisätietoja:
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta (405/2009)

9 § SEURAAMUKSET TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN RIKKOMISESTA JA LAIMINLYÖNNISTÄ

Terveydensuojelujärjestyksen valvontaan ja hallintopakkoon sovelletaan terveydensuojelulain 13 luvun säännöksiä.

Rangaistuksesta vastoin terveydensuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä toiminnasta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

10 § MÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO

Terveydensuojelujärjestys tulee voimaan 1. päivänä helmikuuta 2019.

PERUSTELUT

1 § SOVELTAMISALA JA TAVOITE

Terveydensuojelulain 51 §:n 3 mom. mukaan terveydensuojeluviranomainen voi antaa yleisiä määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi ja terveydellisten olojen valvomiseksi.

Terveydensuojelulain voimassaolon aikana on ilmennyt, että terveydensuojelujärjestyksen antaminen on välttämätöntä terveydellisesti hyväksyttävien elinolojen säilymiseksi ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

2 § TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN NOUDATTAMISEN VALVONTA

Kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen). Terveydensuojelumääräyksiä valvovat Vantaan ympäristökeskuksen viranhaltijat.

3 § ILMOITUSVELVOLLISET TYÖTILAT JA TOIMINNOT

Määräyksellä pyritään saamaan tehokkaammin valvonnan alaiseksi toimintoja, joista tähän asti on ollut vaikea saada tietoa. Vaikka lain antama velvoite jo sinänsä velvoittaa toiminnanharjoittajia tekemään ilmoituksen pykälässä luetelluista toiminnoista, tällä määräyksellä selvennetään asiaa ja tehostetaan näin valvontaa.

4 § ASUMISTERVEYS

Radonturvallisen rakentamisen huomioiminen on Vantaalla tarpeellista, sillä radonmittauksilla ei ole pystytty osoittamaan, että uusien asuntojen radonpitoisuudet olisivat selkeästi ja säännönmukaisesti alle raja-arvon 300 Bq/m^3.

Kiinteistönomistaja on pääsääntöisesti velvollinen selvittämään ja poistamaan mahdollisesti asunnossa tai muussa oleskelutilassa olevan terveyshaittaa aiheuttavan tekijän (esim. melu, tärinä, haju, savu, valo, liiallinen lämpö tai kylmyys, kosteus ja pöly).

5 § ELÄINTEN HAUTAAMINEN

Kyselyt eläinten hautaamisesta työllistävät säännöllisesti ympäristöterveydenhuollon viranomaisia. Haudattaessa suuria eläimiä tiheään asutulle alueelle, voi siitä syntyä etenkin kesäaikaisia hygienia- ja viihtyvyysongelmia. Tällä määräyksellä ja ohjeistuksella pyritään jo ennalta välttymään näiltä tilanteilta.

Terveydensuojelulain 24 §:n mukaan kunnan on osoitettava kuolleiden eläinten hautaamiseen ja hävittämiseen sellainen paikka tai tapa, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa.

6 § LINTUJEN RUOKINTA

Lintujen ruokinta saattaa aiheuttaa ihmisille hygienia- ja terveyshaittaa. Tällä määräyksellä pyritään ennalta vähentämään näitä haittoja saamalla vastuutahot noudattamaan ja valvomaan asianmukaista lintujen ruokintaa ottaen huomioon myös niiden hyvinvoinnin. Useilla Vantaan kaupungin alueilla on todettu rotta-, varis tai muu haittaeläinongelma, jolloin kiinteistönomistajien aktiivisempi osallistuminen rottien ja muiden jyrsijöiden torjuntaan on tarpeen.

7 § HAITTAELÄINTEN TORJUNTA

Haittaeläimet saattavat aiheuttaa ihmisille hygienia- ja terveyshaittaa. Lisäksi ne tuhoavat kiinteistöjen rakenteita ja aiheuttavat näin kustannuksia. Kiinteistöillä olevat käytöstä poistetut talousvesikaivot, saostuskaivot, jätevesisäiliöt ym. vastaavat rakenteet toimivat haittaeläinten, kuten rottien ja hiirien pesimispaikkoina.

8 § YLEISÖTILAISUUDET

Jos yleisötilaisuuksien jätehuoltoa sekä talousvesihuoltoa ei hoideta asianmukaisesti, saattaa siitä aiheutua hygienia- ja terveyshaittaa tilaisuuteen osallistuville. Lisäksi asianmukaisen jätehuollon laiminlyönnistä saattaa aiheutua pidempiaikaista haittaa alueen asukkaille mm. vahinkoeläinten lisääntymisenä.

Määräyksellä yleisötilaisuuden wc-tiloista pyritään turvaamaan hygienian säilyminen alueella sekä ottamaan huomioon myös liikuntarajoitteiset henkilöt.

9 § SEURAAMUKSET TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYKSEN RIKKOMISESTA JA LAIMINLYÖNNISTÄ

Pykälässä toistetaan terveydensuojelulaissa annetut rangaistusperusteet.

Ympäristökeskus
Ympäristöterveydenhuolto

PL 8801,
01030 VANTAAN KAUPUNKI
p. 09 839 231 26

Taitto: Tarja Starast